

Nr 296.

Av herr **Lindahl m. fl.**, om viss ändring av lagen om folkpensionering.

Den genomförda folkpensioneringen har tillförsäkrat skilda grupper av vårt folk stora förmåner, men också pålagt vissa av dessa grupper kännbara bördor i form av pensionsavgifter. Meningen har varit och måste givetvis även i fortsättningen bliva att i möjligaste mån fördela bördor och förmåner på ett i förhållande till de särskilda inkomsttagarnas bärkraft rättvist sätt. Erfarenheterna från den hittillsvarande lagtillämpningen och uppbörden av avgifterna under det senast förflutna året synas peka på en punkt, där en utjämning av bördor och förmåner är särskilt påkallad.

Där en gift man har inkomst uppgående till 2.800 kronor eller däröver, men hustrun har ingen eller obetydlig egen inkomst, blir avgiftsbördan för dem högre än om de levde ogifta. Där inkomsten närmar sig eller uppgår till 3.400 kronor, blir skillnaden mycket avsevärd — i det förra fallet sammanlagt 40, i det andra endast 26 kronor i årlig avgift. Många tjänstemän och arbetare, särskilt å dyrörterna, tillhöra dessa medborgargrupper. Såsom familjebildare äro de särskilt angelägna att träffa anstalter för att erhålla fullt effektiva pensioner. Somliga inträda i det allmännas tjänst och erlægga betydande pensionsavgifter vid sidan av folkpensioneringen både för sig själva och för hustrun. Andra, såsom personalen vid enskilda järnvägar och typografer, ha med stora uppoffringar själva skapat pensionskassor, till vilka de erlægga avgifter i avsikt att vid arbetsoförmåga eller vid uppnådd pensionsålder kunna försörja både sig själva och sina hustrur. Oaktat de extra bördor, som dessa medborgare sålunda åläggas, uppenbarligen äro beräknade med hänsyn till att de flesta av dem ha även hustrur att försörja, skola enligt nu gällande lag och dess tolkning pensionerna anses vara uteslutande *mannens*, så länge han lever. Ingen del av pensionen får vid inkomstberäkningen enligt folkpensionslagen avdragas såsom privilegierad inkomst för hustrun. Först vid mannens död kan den eventuellt efterlevande hustrun få rätt till s. k. änkepension, vilken då utgör privilegierad inkomst.

De relativt höga bördorna för de gifta inkomsttagarna skulle komma att verka mindre betungande, om de uppvägdes av att någon del av mannens pension, t. ex. $\frac{1}{4}$ eller minst det belopp som vid mannens död utgår i änkepension, finge räknas som privilegierad inkomst för hustrun.

En enskild företagare, som infört pensionering av sina arbetare, kan med ett penndrag införa den bestämmelsen, att en del av pensionen tillkommer hustrun och alltså blir privilegierad inkomst för henne. Staten, kommunerna och de stora enskilda pensionskassorna kunna icke utan mycket betydande, kanske oöverstigliga svårigheter gå samma väg. Deras pensionärer hotas därför att framdeles bli särskilt missgynnade, om inga åtgärder vidtagas.

Vi hemställa på nu anförda skäl,

att riksdagen måtte besluta ett tillägg till 7 § 1:sta stycket av folkpensionslagen av den innebörd, att en viss del av gift mans arbetspension skall räknas tillkomma hustrun.

Stockholm i januari 1938.

Lars Lindahl.

Abel Sundberg.

Sigvard Cruse.
